

Motion

1978/79:332

av Alf Lövenborg och Rolf Hagel
om Stålverk 80 m. m.

Arbetslösheten i Norrbotten är skrämmande hög. Situationen kommer inte att förbättras om inte radikala åtgärder vidtas. Länsarbetsnämnden räknar med ca 7 % registrerade arbetslösa under 1979 jämfört med riksgenomsnittets 2,5. Vid halvårsskiftet kommer ytterligare 3 000–4 000 ungdomar ut på arbetsmarknaden efter avslutad skolgång och militärtjänstgöring. Flyttlasspolitiken sätter sin prägel på många av länets kommuner. Talet om landsdelskatastrof är ingen överdrift.

I den situationen finns det all anledning att aktualisera frågan om återupptagande av projektet Stålverk 80 i dess ursprungliga omfattning. Det är projekt av den storleksordningen som måste påbörjas i Norrbotten om det skall vara möjligt att skapa ett minimum av trygghet och full sysselsättning. Arbetarpartiet kommunisterna anser dessutom att projektet bör kompletteras med uppbyggandet av ett nytt valsverk, en statlig verkstadsindustri och en plan för industriell spridning utgående från detta projekt.

Vi anser att ett återupptagande av projektet Stålverk 80 måste ses som en viktig del av en statlig stålpolitik. Det är också Norrbottens stora chans att bryta sig ur den koloniala rollen och vända avvecklingen till utveckling. Det beräknades att Stålverk 80 redan under 1970-talet skulle ha inneburit en inflyttning till Luleå av 7 000 personer plus 2 500 pendlare. Enbart uppförandet av anläggningen skulle under fem år ge en sysselsättning motsvarande 3 000 manår. Stålverket skulle i full drift sysselsätta 2 300 personer. De indirekta sysselsättningseffekterna för kommunerna i den s. k. fyrkanten förväntades bli ännu större.

Frågan om långtgående förädling av den svenska malmen måste också ställas mot bakgrund av gruvnäringens svårigheter. Ett av vårt lands stora problem är bl. a. att staten som ägare till järnmalmen i Norrbotten inte längre kan exportera densamma i oförädlat skick och få en räntabel betalning. Malmen bör alltså göras säljbar och vinstgivande genom att förädlas före exporten. Det var också den konstruktiva tanken bakom projektet Stålverk 80.

Vi anser, vilket redan tidigare framhållits, att projektet bör kompletteras genom stora investeringar på manufaktureringssidan, främst genom uppbyggandet av en stor statlig verkstadsindustri. Verkstadsindustrin i Norrbotten är helt otillräcklig, och här kan staten gå in på ett nytt och konstruktivt sätt. Ett sådant projekt bör därför förknippas med ett återupptagande av Stålverk 80. Uppförandet av ett nytt valsverk bör också ses som en naturlig del av projektet.

Ett återupptagande av projektet Stålverk 80 kan ske snabbt om riksdagen säger ja. När projektet stoppades var arbetena redan igångsatta och planerna färdigt utarbetade. Det gäller bara att plocka fram det arkiverade och rekrytera ny arbetskraft, vilket inte torde vara svårt.

Bara när det gäller byggnadsarbetare räknar man med en arbetslöshet på minst 20 % i länet under innevarande år.

Vi anser att den av oss föreslagna flermiljardsatsningen bör kompletteras med ett program för industriell spridning som kan skapa nya arbetstillfällen i skilda delar av Norrbotten. Ett återupptaget Stålverk 80 måste, som det också ursprungligen var tänkt, kombineras med en målmedveten, länsomfattande uppbyggnad av nya industrier knutna till det järn-, stål- och manufakturkombinat som vi föreslår uppbyggt kring det gamla NJA. En sådan framtidsinriktning strider mot den nu planerade nedbantningen men skulle på sikt skapa 10 000-tals nya jobb i Norrbotten. Med det anförda hemställs

att riksdagen beslutar anmoda regeringen att genomföra

1. återupptagande av projektet Stålverk 80 i ursprunglig omfattning.
2. projektets komplettering med uppförande av nytt valsverk och en statlig verkstadsindustri.
3. utarbetande av en plan i syfte att åstadkomma största möjliga industrispridning utgående från de nämnda projekten.

Stockholm den 16 januari 1979

ALF LÖVENBORG (apk)

ROLF HAGEL (apk)

